

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policijska postaja Maribor I

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: MNZ)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima še vedno sedem prostorov za pridržanje². Prostori označeni s številkami od »1 do 3« so namenjeni za daljše pridržanje (do 48 ur).³ V času obiska so bili vsi trije prostori zasedeni oziroma je PP izvajala pridržanje za Sektor kriminalistične policije.⁴ Prostori označeni s številkami od »4 do 7« se uporabljajo za krajša pridržanja (do 12 ur).⁵

¹ V letu 2013 (v času od 1. 1. 2013 pa do dneva obiska) je bilo na PP izvedenih 291 pridržanj.

² D

ostop do prostorov za pridržanje je možen z vozilom neposredno skozi garažo. Takoj ob garaži je prostor za sprejem pridržanih oseb. Ker gre za preurejen prostor za pridržanje v prostor za sprejem, je ta opremljen z video nadzornim sistemom in govorno napravo, kar je ustrezno označeno (z nalepko). V prostoru za pridržanje so bili v času obiska tudi vsi potrebni obrazci za izvajanje pridržanja, 10 brošur MNZ s pravicami pridržanih oseb, plakat MNZ s pravicami pridržanih oseb v več jezikih.

³ Opremljeni so z vso potrebno opremo (postelja, žimnica, posteljnina, WC in umivalnik). Prostori imajo dobro dnevno svetlobo in so video nadzorovani, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Prostori so video nadzorovani, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Pri pregledu video nadzornega sistema v prostorih za pridržanje je bilo ugotovljeno, da je le ta ustrezno nameščen, saj v nobenem od prostorov za pridržanje ne pokriva toaletnega dela.

⁴ S pridržanimi osebami smo se pogovorili. Ob tem je bilo ugotovljeno, da so kriminalisti, ki so vodili postopek, kot tudi policisti v času pridržanja na PP z njimi ravnali korektno in so bili tudi seznanjeni s pravicami pridržane osebe. Slišali smo zgolj pritožbo, da še niso dobili obroka hrane (Glej v nadaljevanju pod rubriko: Predlog DPM).

⁵ Prostor označen s številko »7« še vedno uporablja predvsem za nameščanje pridržanih oseb v primerih množičnih kršitev javnega reda in miru. Prostori so video nadzorovani, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Pri pregledu video nadzornega sistema v prostorih za pridržanje je bilo ugotovljeno, da je le ta ustrezno nameščen, saj v nobenem od prostorov za pridržanje ne pokriva toaletnega dela.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** 15. 10. 2013.⁶
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja in višja svetnica Varuha) ter en predstavnik nevladne organizacije (PIC).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z dežurnim policistom in pomočnikom komandirja, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁷, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja.

⁶ Prejšnji obisk PP je bil opravljen 15. septembra 2009.

⁷ Takrat smo predlagali, da se priskrbijo ustrezne vrečke za shranjevanje zaseženih predmetov, ki jih pridržana oseba v času pridržanja ne sme imeti pri sebi, prav tako je bilo predlagano, da se preuči možnost sistemizacije delovnega mesta pomočnika dežurnega, saj PP razpolaga z več prostori za pridržanje. Ob prejšnjem obisku smo tudi predlagali, da se uredijo ločeni garderobni prostori za policistke.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 18. 11. 2013, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 3. 1. 2014, torej 46. dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- da je bilo upoštevano priporočilo iz prejšnjega obiska, da se uredijo ločeni garderobni prostori za policistke, saj je bilo to realizirano pred dvema letoma ob renoviranju prostorov PP.
- Da se je število oseb, ki se jih namesti v prostor številka »7« od prejšnjega obiska zmanjšalo na 5, kolikor je tudi v prostoru nameščenih žimnic.
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da PP za shranjevanje zaseženih predmetov priskrbi ustrezne vrečke.⁸
- da je bilo upoštevano priporočilo Varuha, da se za morebitna množična pridržanja priskrbijo klopi, da pridržanim osebam ne bo treba več ur stati.⁹

⁸ V prostoru za sprejem pridržanih oseb je miza, klop, dva stola in telefon. Prav tako sta v prostoru dve leseni omari, ki sta namenjeni za shranjevanje zaseženih predmetov, ki jih pridržana oseba v času pridržanja ne sme imeti pri sebi. V omarah so police označene s številkami prostorov za pridržanje. PP je kot nadomestilo s strani DPM predlaganim vrečkam na police omar namestila kartonske škatle, ki omogočajo shranjevanje zaseženih predmetov.

⁹ Za primere množičnega pridržanja je po pojasnilu pomočnika komandirja še vedno namenjena garaža (tudi sicer je skozi njo omogočen dostop do prostorov za pridržanje). Kot novost je navedel, da je PP po zadnjih protestih in obisku Varuha, za morebitna nova množična pridržanja priskrbel 10 večjih klopi, ki se pritrdijo na varovalne ograje.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti za popravilo sten v vseh treh prostorih, namenjenih za daljše pridržanje¹⁰.

MNZ: obveščamo vas, da bo ugotovljeno pomankljivost odpravila Policijska uprava Maribor v sklopu rednega tekočega vzdrževanja.

DPM: predlagamo, da se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za ustrezno dobavo obrokov hrane pridržanim osebam.¹¹

MNZ: v zvezi s pravočasnim zagotavljanjem hrane pridržanim osebam je PU Maribor obvestila 22. 10. 2013 dobavitelja in ga opozorila na dosledno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

DPM: ugotavljamo, da prostori za krajše pridržanje nimajo dnevne svetlobe in da v njih ni tekoče vode.¹²

MNZ: obveščamo vas, da bo zadeva proučena v okviru večje adaptacije objekta v naslednjih proračunski obdobjih.

DPM: pričakujemo, da bo PP dejansko upoštevala in realizirala priporočilo MNZ glede ažuriranja natisnjene izvoda seznama odvetnikov.¹³

MNZ: seznam odvetnikov so v policijski enoti predstavili v sobo za sprejem pridržanih oseb, vodstvo enote pa je bilo opozorjeno na ažurnost tiskanja seznama. Proučujemo tudi možnost, da bi se ob iskanju seznama samodejno izpisal še datum tiskanja.

¹⁰ Pri pregledu prostorov smo opazili, da so v vseh treh prostorih razpokane stene, kjer so vhodna vrata.

¹¹ V času obiska so bili vsi trije prostori zasedeni oziroma je PP izvajala pridržanje za Sektor kriminalistične policije. S pridržanimi osebami smo se pogovorili. Ob tem je bilo ugotovljeno, da so kriminalisti, ki so vodili postopek, kot tudi policisti v času pridržanja na PP z njimi ravnali korektno in so bili tudi seznanjeni s pravicami pridržane osebe. Slišali smo zgolj pritožbo, da še niso dobili obroka hrane. S tem je bil seznanjen pomočnik, ki nas je spremljal med ogledom prostorov, ki je povedal, da PP trenutno ne razpolaga s hladnimi obroki, zaradi česar vse obroke hrane naročajo pri pogodbenem podjetju, ki hrano dostavlja 24 ur dnevno. Tega dne pa so imeli težave z vzpostavitvijo kontakta z zaposlenimi v navedeni družbi, zaradi česar je pomočnik komandirja že naročil, da se na naslov podjetja pošlje policista.

¹² Do drugih sprememb v prostorih za krajše pridržanje, od prejšnjega obiska ni prišlo in zato lahko zgolj ponovimo ugotovitev iz prejšnjega obiska, da nimajo dnevne svetlobe in da v njih ni tekoče vode, kar ponovno lahko štejemo za pomanjkljivost. Pomočnik komandirja je sicer pojasnil, da se pridržanim osebam voda zagotovi tako, da se pridržana oseba odpelje v hodnik pred prostori za pridržanje, kjer je umivalnik.

¹³ V času našega obiska v prostoru za sprejem pridržanih oseb ni bilo seznama odvetnikov. Na podlagi naročila pomočnika komandirja je seznam odvetnikov v prostor za sprejem pridržanih oseb prinesel dežurni policist. Pri pregledu natisnjene seznama odvetnikov je bilo ugotovljeno, da ni razvidno, kdaj je bil ta seznam natisnjen. Tako nismo mogli ugotoviti, ali je bilo realizirano sporočilo MNZ v odzivu številka 010-1202009/1 (2151-07) z dne 3. 8. 2009, da so bile vse enote opozorjene, da se natisnjen seznam odvetnikov ažurira vsake tri mesece.

